

KDOR ŽELI MLAD OSTATI,

MR. BAHOVEC
PLANINKA
Ljubljana

naj pravočasno osposobi telo za uspešno borbo proti starostnim pojavom, kot so: splošna utrujenost, občutki tesnobe v srcu, omotica, brenenje v ušesih, glavobol, delanemožnost, revmatizem in giht. V to svrhu naj pravočasno prične z rednim uživanjem Planinka čaja Bahovec. Planinka čaj se je že dolgo najboljše obnesel in uspešno preosnavlja ves človeški organizem. Planinka čaj čisti in redči kri, pospešuje njeno živahno cirkulacijo po žilah ter očisti ves organizem strupenih usedlin. Na ta način mu omogoča zopetno sprejemanje novih, redilnih snovi in ravno ta proces je bistveni predpogoj za mladosten občutek, splošno duševno in telesno prožnost in za veselje do življenja. Nabavite si takoj v najbližji apoteki samo pristni Planinka čaj Bahovec po Din 20.— in z napisom proizvajalca:
Lekarna Mr. BAHOVEC, Ljubljana.
Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

PO SVETU KATOLIŠKEM

NA POTU V MISIJONE.

(Dopis iz mesta Liege v Belgiji.)

Najprej prav prisrčen pozdrav in iskren »Bog plačaj!« za »Slovenskega gospodarja«. Ne morete si predstavljati, kako človeka v tujini razveseli, ako dobi v roke list, ki je pisan v njegovem domačem jeziku. Moje potovanje proti Belgijskemu Kongu nadaljujem dne 17. novembra iz Antwerpena s parnikom »Thysville«. Ko v mariborski stolnici zazvoní opoldne, odpluje naša ladja iz Antwerpena proti Afriki. Vožnja je predvidena za 19 dni po morju do mesteca Lobito na 12° južno od ekvatorja. Od tam pa malo nazaj do zliva reke Kongo v morje. Kako bode potem naše potovanje, ni mogoče nič gotovega reči, ker tamkaj še niso urene razmere kakor pri nas v Evropi. Sicer pa vam bom poročal, da lahko porabite za Vaš list. Fotografija, ki jo prilagam, pokazuje 4 misijonarje-lazariste, ki potujejo v misijone v Belgijsk. Kongo. Poleg mene je Belgijec-Flamenc, ki je bil že šest let v Kongu, pa je zbolel in se je moral vrniti v Evropo; sedaj pa se vrača v misijone. Zraven njega je tudi Belgijec-Valonec in četrti je Kerševan Marcel, doma iz Trsta, rodom Slovenec. — Končam s pristržno prošnjo za Vaše liste in z najlepšim pozdravom vam in vsem čitateljem »Slovenskega gospodarja«. Anton Kramberger, brat-lazarist

*

Starokatoličani. V zadnji številki »Slovenskega gospodarja« smo poročali po beogradskih listih o blagoslovitvi zastave sokolskega društva Beograd III. Blagoslovitev so izvršili: najprej pravoslavni škof dr. Bujčić, za njim muslimanski imam dr. Abdulah Hadžić, za njim židovski rabin Apinum, in naposled starokatoliški župnik dr. Niko Kalodjera. Z ozirom na to objavo nam neki vrli čitatelj in prijatelj našega lista sporoča sledeče: »Kaj so pravoslavni, vem; kaj so muslimani ter židovi, tudi znam; kaj so starokatoličani, tega pa ne vem. Prosim torej pojasnila.« Evo, pojasnila! Starokatoličani se imenujejo pristaši krščanske verske ločine, ki se je ločila od katoliške cerkve povodom določitve vaticanskega cerkvenega zbora o učni nezmotljivosti rimskega papeža. Začetniki tega pokreta so bili nekateri profesorji v Nemčiji. Že ko je papež Pij IX. leta 1854 proglasil kot versko resnico nauk

o brezmadežnem spočetju Marije, božje Matere, nekateri profesorji tega niso odobravalí, marveč so v imenu »nemške« znanosti proti temu protestirali. L. 1869, in sicer 8. decembra, je bila svečana otvoritev vaticanskega vesoljnega cerkvenega zbora. Ko je kmalu po otvoritvi zbora 400 škofov, zbranih na tem zborovanju, stavilo predlog, naj cerkveni zbor proglasi papeževo nezmotljivost, se je proti temu dvignila v Nemčiji opozicija profesorjev, katerim je bil na čelu profesor in prošt Döllinger v Münchenu. Meseca julija (18./VII) 1870 je vaticanski cerkveni zbor proglasil učno nezmotljivost papeževo kot dogmo (kot od Boga razodeto versko resnico, ki jo morajo vsi kristjani verovati). To je dalo protestirajočim profesorjem povod, da so se ločili od katoliške cerkve ter ustanovili lastno cerkveno organizacijo. Ustanovitev se je izvršila l. 1871 pod naslovom »starokatoliška cerkev«. Za prvega škofa te cerkve, ki kajpada ni bila ustanovljena od Kristusa, marveč 1840 let po Kristusu od protestirajočih nemških profesorjev, je bil izbran leta 1873 bivši katoliški profesor in duhovnik Reinkens, ki ga je posvetil v Rotterdamu jansenistični (nekatoliški) škof Heykamp. Razširjenje starokatoliške cerkve je jako podpiral nemški kancler Bismarck, ki je imel v svojem boju proti katoličanom pred očmi ustanovitev neke nemške nacionalne cerkve. V pruskem državnem proračunu je bilo takoj v prvem letu za starokatoliškega škofa določena svota 48 tisoč mark, za tisto dobo jako velik znesek. Kljub vsej državni podpori pa se starokatoliška cerkev ni mogla v Nemčiji razširiti, kar je bilo povod, da so se Bismarckove simpatije za starokatoličane kmalu ohladile. Kar se tiče notranjega razvoja te verske ločine, je omembe vredno, da je njena sinoda — tako se imenujejo njeni občni cerkveni zbori — l. 1878 odpravila za duhovnike celibat (zakon neženjenosti). Vsled tega je starokatoliška cerkev postala zatočišče za nekatere katoliške duhovnike, ki jim celibat ni po godu. Tudi v Jugoslaviji je starokatoliška cerkev ustanovljena, pa šteje le zelo malo članov. Njen škof, ki ima svoj sedež v Zagrebu, je dr. Kalodjera, bivši katoliški duhovnik iz Dalmacije.

Razstava svete Kristusove obleke na Francoskem. Od velikega petka do bin koštnega pondeljka prihodnjega leta bo javno na vpogled Kristusova spodnja obleka v Argenteuilu, v predmestju severnozpadno od Pariza. Štirideset let je že minulo, odkar je bil sveti ostanek razstavljen na baš istem mestu, ki je bil takrat neznan, a je

danes že celo mesto z 71.000 dušami. Gospodova obleka v Argenteuilu s trnjeva krono, katero poseda cerkev Notre Dame v Parizu, sta najbolj znamenita spomina na Zveličarja na Francoskem. Gre v tem slučaju za 1 m dolgo volneno srajco, ki je tkana iz enega komada brez šiva in barvana z rastlinskim barvilom. Videti je razločno na njej velike madeže potu in krvi, ki se raztezajo od desne rame navzdol proti mestu leve ledvice. Strokovnjaki trdijo, da je sveta obleka, katero kažejo letos v mestu Trier, Kristusova zgornja obleka, srajca v Argenteuilu pa tvori Gospodovo spodnjo obleko, ki je nekaj običajnega na vzhodu in jo je nosil Zveličar na križevem potu. Drž. laboratorij v Parizu je srajco preiskal in ugotovil, da je bila izgotovljena med leti 200 pr. Kr. in 200 po Kr. Barvana ni z živalskim purpurjem ali škrlatom, ampak z rastlinskim barvilom, katerega so v taistih časih pripravljale priproste ženske. Kako je zašla ta spodnja obleka v Argenteuil? Ko je našla cesarica Helena 300 let po Kristusovi smrti njegov križ, je zbrala vestno vse Gospodove ostanke. Sveto obleko je prenesla v Carigrad, kjer je ostala do začetka IX. stoletja. Nato so jo ponudili cesarju Karolu Velikemu, ki je odposlal za ta dar vojake za vojno proti turškemu kalifu. Karol Vel. je podaril sveto obleko svoji hčerki, ki je bila redovnica v Argenteuilu. Da bi obranili sveti ostanek pred vpadi Normanov, so ga morali skriti. Nedotaknjen se je ohranil do revolucijskega l. 1791. Tedaj so morali srajco v vsej naglici zakopati in navzela se je vlage. V poznejših letih so opravili molji svoje razdiralno delo. Slednjič so morali našiti svete ostanke na drugo sukno, da so se še sploh ohranili. Vrednost sv. ostanka se s tem ni zmanjšala. Ob koncu svetega leta bo potovalo mnogo vernikov v Argenteuil pri Parizu.

700letnica frančiškanskega reda med Slovenci. Letos je preteklo 700 let, odkar so se naselili med Slovenci z vsestransko plodonosnim delovanjem oo. frančiškani. 700letni jubilej bodo proslavili vsi frančiškanski samostani na Slovenskem.

Jakob Florjančič †.

Dne 15. novembra je umrl pri Sv. Miklavžu pri Hočah znani borec, bivši dolgoletni župan, posestnik Jakob Florjančič. S Florjančičem leže v preraní grob eden najbolj izrazitih boriteljev za pravice našega naroda v mariborski okolici. Po vsej pravici ga lahko imenujemo »vodjo« naših kmetov na Dravskem polju. Florjančič je bil jeklen značaj, ki ni prodajal svojega prepričanja za kake trenutne dobrine ali časti. On ni klonil, kakor klonejo mnogi, mnogi... Florjančič je bil zaveden in neizprosno Slovenec z dušo in telesom. Kot veren katoličan je vzgojil svoje otroke v krščanskem duhu. Njegov dom je bil dom molitve. Tudi v javno-

sti je deloval za zmago krščanske misli vselej in povsod. Florjančiča najdemo povsod tudi kot vzornega gospodarkega delavca. Pri vseh važnejših gospodarskih delih v mariborskem okraju ga vidimo, kako z odločujočo besedo gradi, deluje, agitira. Osebito kot župan občine Sv. Miklavž je storil toliko za napredek domačega kraja, kakor menda nihče pred njim in tudi za njim ne bo. Njegova posebna skrb je bila za dobre ceste. Celih deset let je s posebno vnemo deloval kot agilni in iniciativni član mariborskega okrajnega zastopa, oziroma cestnega odbora. Florjančičeva je bila ideja zgradbe ceste na Pohorje. Danes si lastijo zasluge za zgradbo te ceste osebnosti, ki niti blizu niso bile, ko je Florjančič v okrajnem zastopu skupno z g. dr. Leskovarjem in tovariši energično nastopil in tudi uspel s predlogom za zgradbo ceste Sv. Miklavž — Hoče — Reka — Pohorje. In most pri Dupleku! Tudi tu je naš Florjančič deloval z veliko vnemo za uresničenje tega velikega in važnega projekta. Imel je še v mislih cestne zveze Dogošce—Hoče, Sv. Marjeta—Dobrovcí—Sv. Miklavž in več drugih. Kot predsednik okrajnega kmetijskega odbora za okraj Maribor desni breg je storil Florjančič mnogo za napredek kmetijstva v okraju. Tovorni kolodvor v Hočah je bil še zadnji korak pred njegovo smrtjo za napredek domače okolice. Florjančič je bil tudi velik prijatelj ljudske prosvete. Kako skrb je imel, ko je šlo za preureditev domače šole. Imel je načrt, da dobi občina Scherbaumovo zgradbo za novo šolo po nizki ceni. Žalibog, da na merodajnih mestih niso imeli umevanja za pameten predlog. Občina bi si bila prihranila stotisočake, ki jih bo v doglednem času morala

šteti za novo šolsko zgradbo. Florjančič je tudi imel načrt, ustanoviti za Sv. Miklavž in okolico prosvetno društvo. Florjančiča tudi najdemo med ljudskimi govorniki. Njegove besede so bile iskrene in je posebno med svojimi podeželskimi tovariši našel mnogo pritrjevanja. Florjančiča najdemo tudi med prijatelji revežev. Noben siromak ni šel prazen od njegove hiše. Kot cerkveni ključar domače cerkvice je skrbel za lepoto hiše božje.

Za njegovo res pravo narodno delo je dobil svoj čas od našega kralja odlikovanje. Mnogo je tudi bilo vredno odlikovanje, ki ga je bil deležen Florjančič med svojim narodom. Več period je bil izvoljen za župana, sprva sicer v borbi, a pozneje skoro vedno soglasno. Tudi nasprotniki so ga spoštovali radi nje govega značaja in delavnosti.

Pred leti je začel bolehati. Ali ni dal mnogo na to. Bil je prepričan, da bolezen ni nevarna. Ko pa je prosil zdravnike za svet, je bilo že prepozno. Rak mu je končal življenje. Mnogo je trpel v boleznih, pa je bil vdan v voljo božjo. Iskal je pomoči celo na Dunaju in v drugih mestih, ali rak mu je razjedel prsa tako močno, da je bila rešitev nemogoča. Njegov osebni prijatelj g. dr. Wankmüller, zdravnik v Mariboru, mu je lajšal zadnje ure. Večkrat je bil pred smrtjo spreviden s sv. zakramenti. Preminul je mirno, obkoljen od svojih dragih otrok in sorodnikov. Šel je za svojimi prijatelji in borci: Pišekom, Roškarjem, Hauptmanom, s katerimi je cela desetletja deloval za boljšo bodočnost našega kmetijskega rodu!

Svetila zvestemu slovenskemu in krščanskemu možu nebeška luč!

F. Ž.

Splavar utonil. Lastnik splava Gregor Butoln se je peljal po Dravi na splavu iz Gortine proti Vuzenici. Pri Mravljakovi žagi je zadel splav ob pod vodo skrito skalo. Vsled sunka je udarilo veslo Butolna v trebuh s tako silo, da je omahnil in padel v Dravo. Za gospodarjem sta se pognala v vodo oba splavarja, a vse prizadevanje, da bi ga našla ter rešila, je bilo zastonj. Drava ga je pogoltnila in ga bo bogznaj kje po preteku par tednov naplavila.

V zadnjem hipu preprečena večja požarna nesreča. Pri posestniku Ivanu Jugu v Rušah je izbruhnil ogenj v kuhinji v odsotnosti domačih. Zgorela je vsa kuhinjska oprema in več obleke. Škoda znaša 6000 Din. Na srečo je prišel mimo hiše delavec, opazil nesrečo in pozval sosede, da so ogenj pogasili baš v zadnjem trenutku.

Že zopet vse obsodbe vredno krvavo dejanje. Mlatili so v Smrečnem pri Sl. Bistrici pri posestniku Jožefu Matelnu, po domače Pogavcu. Pomagala sta pri mlatvi Albin Pristovnik in Anton Učko. Na večer po končanem delu so zapustili ostali skedenj, le Pristovnik je ostal sam na hodniku. Učko je imel še opravke v hlevu in je šel mimo skednja proti hiši. Ko je prišel mimo Pristovnika, mu je ta zasadi nož skozi prsni koš v srce. Zabodeni je še kriknil par besed ter obležal mrtev. Pristovnik je smrtno sovražil Učka, ker mu je ta pred enim letom sežgal »koražfeder«.

S sekuro iz zasede po glavi. S smrtno nevarnimi poškodbami na glavi so oddali v bolnišnico v Ptuj posestniškega sina Alojzija Ferko. Dne 12. novembra se je vračal Ferko na dom v Drsteljo pri Sv. Urbanu. Iz zasede ga je udaril neznanec z ostrino sekire po glavi, da se je takoj zgrudil ter obležal nezavesten. Ker ga ni bilo domov, so ga šli domači iskat in sa ga našli v mlaki krvi.

Vlomilci iz Slovenskih goric obsojeni. Dne 17. novembra je sodilo mariborsko sodišče Jakoba Zvera in njegove tovariše, ki so izvršili tekom par mesecev 14 vlomov in tatvin in povzročili škode za 35.000 Din. Zver je pobegnil pred kratkem iz prisilne delavnice. Obsodba se glasi: Jakob Zver na 3 leta robije in 4 leta izgube častnih pravic, Vuk na 3 leta robije in 4 leta izgube častnih pravic ter na pridržek po prestopu kazni, Bauman na 1 leto strogega zapora, Martin Krajnc na 6 mesecev strogega zapora ter Franc Krajnc na 6 mesecev zapora, pogojno na 3 leta.

Radi uboja zeta oproščen pred sodiščem. Dne 15. novembra je dajal pred mariborskim sodiščem odgovor zaradi uboja zeta 63letni Blaž Pravdič s Turškega vrha v Halozah. Ozadje žalostnega dejanja je naslednje: Leta 1929 j poročila Pravdičeva hčerka vdovca J. Mumleka. Zakon je bil takoj po poroki nesrečen, ker je mož ženo pretepeval in se je ta zatekala na dom k staršem. Letos dne 21. marca je Mumleka zopet tepel ženo in ji celo grozil s smrtjo. Iz upravičenega strahu za življenje je reva pobegnila na očetov dom, a naslednji dan se je vrnila z materjo ponovno k možu. Za njima pa je šel oče Pravdič, da bi pozval nasilnega zeta

Proslava 15letnice osvoboditve Maribora je bila v soboto zvečer in v nedeljo dopoldne res veličastna. Mesto je bilo dva dni v zastavah, bakljada v soboto zvečer dobro obiskana in istotako je bil obisk množic v nedeljo pri javni službi božji na Glavnem trgu, katero je opravil g. mestni župnik M. Umek, in pri raznih navdušenih govorih proti pričakovanju velik. Ob priliki 15letnice je prejel g. general Maister kot osvoboditelj Maribora ščit častnega meščanstva z napisom »Generalu Rudolfu Maistru, častnemu meščanu mesta Maribor, 11. maja 1933.«

Prvi slovenski župan v Ljubljani Peter Grasselli je umrl dne 17. novembra t. l. v Ljubljani v visoki starosti 92 let.

Prestavljen je g. kaplan Jak. Vraber iz Konjic v Št. Jurij ob južni železnici; g. Stanko Lah pride iz Št. Jurija ob j. ž. v Vitanje.

Vzor učitelja umrl. V Svečini je nenadoma preminul tamošnji vzorni šolski upravitelj g. Josip Berce. Blagemu možu ostani ohranjen med našim obmejnim prebivalstvom hvaležen spomin!

Vlomilec, ki je zagrešil 11 vlomov, pod ključem. Mariborska policija je spravila na varno opasnega vlomilca Jožefa Grila, ki je zagrešil v razna mariborska stanovanja in prostore tekom treh mesecev 11 vlomov. Odnášal je predvsem gotovino in zlatino. Na podlagi prstnih odtisov so mu dokazali doslej 4 vlome, ostale pa še taji, ker upa, da ne bo mogla policija zbrati za nje dovolj dokazov za njegovo krivdo.

Pošteno sta jo izkúpila pred sodiščem. Svoj čas smo poročali, kako je bil napaden iz zasede v noči in nevarno pobit s koli posestnik Josip Kuhn iz Radvanja pri Mariboru. Kot napadalca so izsledili 27letnega dninarja L. Krambergerja in 25letnega posestniškega sina Ivana Oliča. Pred sodiščem sta se zagovarjala, da je bil napad namenjen nekemu drugemu in da sta se zmotila. Ker so ostale poškodovanemu trajne posledice divjaškega napada, je bil obsojen vsak napadalec na 3letno robijo ter triletno zgubo častnih pravic. Vrhu tega še morata plačati g. Kuhnu 20.000 Din za bolečine in bolniške stroške.

Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!